

Brug af video- og lydoptagelse i pædagogisk praksis i PSH

Video- og lydoptagelser af børn og voksne i forbindelse med praktik, undervisning eller forskning kan være både involverende og illustrerende og medvirke til kvalificering af læreprocesser, analyser og udvikling af undervisning. Imidlertid er der en række formalia, man i den sammenhæng skal tage i betragtning. Hovedtræk af de relevante regler i forbindelse med video- og lydoptagelse af egen og andres praksis finder du her.

Samtykke ved video- og lydoptagelse generelt

Der skal altid indhentes et skriftligt samtykke fra den eller de personer, der videooptages. Af samtykket skal fremgå, hvad video- og lydoptagelserne tænkes anvendt til og i hvilken sammenhæng. Er personen ikke myndig, skal forældre eller værge give samtykket.

Video- og lydoptagelse og videreformidling af undervisning

Undervisere har en »pædagogisk ledelsesret«, der giver dem lov til at bestemme over undervisningssituationen, herunder om undervisningen kan optages eller ej. Video- og lydoptagelser af undervisning kræver derfor altid samtykke fra underviseren.

Optagelser af undervisning må ikke uden underviserens samtykke deles med andre. Optræder andre end underviseren på optagelsen, skal disse personer også tillade offentliggørelse; optagelser må således ikke lægges på nettet, medmindre de personer, der medvirker, har givet deres samtykke. Dette gælder også, selvom tilladelsen til at optage undervisningen er i hus.

Video- og lydoptagelse af elever og studerende

Også ved video- og lydoptagelser i forbindelse med praktik eller i forskningssammenhænge på skoler eller institutioner skal der indhentes samtykke fra den eller de personer, der optages. Har skolen eller institutionen allerede indhentet en samtykkeerklæring fra forældre til video- og lydoptagelser af elever, kan denne samtykkeerklæring også gælde video- og lydoptagelser af undervisningssituationer i studerendes praktikperioder.

I forbindelse med video- og lydoptagelser i den konkrete praktikperiode skal forældrene med henvisning til samtykkeerklæringen imidlertid informeres særskilt om, at der vil blive optaget video af undervisningen, og hvad optagelserne anvendes til. Dette kan kommunikeres til forældrene gennem praktiklæreren.

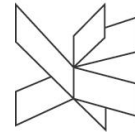
Anonymisering i skriftlige opgaver og fremstillinger

I skriftlige fremstillinger, hvor der refereres til video- og lydoptagelser, bør alle, der optræder på disse video- og lydoptagelser, anonymiseres. Dette skal de pågældende personer eller deres forældre også informeres om.

Ved video- og lydoptagelser af børn og unge kan man med fordel sammen med meddelelsen om påtænkt video- og lydoptagelser på baggrund af samtykkeerklæringen således informere om, at de børn, der optræder på video- og lydoptagelser, vil blive anonymiseret i en given skriftlig sammenhæng.

Ansvar for anvendelse af video- og lydoptagelserne

Video- og lydoptagelser skal som udgangspunkt altid lagres på en sikker og beskyttet dataplatform. Den underviser, forsker eller studerende, som har ansvaret for video- og lydoptagelsen, har også ansvar for at vælge en sikker lagring - herunder også at sikre, at optagelserne kun deles med direkte involverede personer med tilladt adgang (fx medstuderende, underviser, forskningskollega eller vejleder).

Sikker lagring for video- og lydoptagelser

Det er *ikke* sikkert at optage video eller lyd på en telefon eller et bærbart medie og lade optagelserne ligge på enheden, ligesom det vil være juridisk ansvarspådragende at lagre optagelser på en åben eller kommerciel platform (Facebook, YouTube mv.), hvor video- og lydoptagelser ukontrolleret kan deles med mange.

I VIA har vi udviklingsværktøjet **Iris Connect** som en garanteret sikker platform for lagring og deling af videooptagelser. [Læs om Iris Connect.](#)

[VIA IT & Digitalisering](#) kan også anviser andre sikre lagringssteder for video- og lydoptagelser.

Mere information

Detaljeret vejledning og samtykkeskabeloner

En detaljeret vejledning om [persondataloven for undervisere](#) samt en skabelon til samtykkeerklæring findes under vejledninger på [Studieservice på VIAs medarbejderportal](#).

Overordnet jura

Lovbestemmelserne om optagelse af undervisning og efterfølgende distribution findes i [Persondataloven](#), som fastlægger, hvilke oplysninger (herunder videooptagelser) om personer man må indsamle og videregive.

Brud på reglerne i persondataloven kan udløse godtgørelsesansvar for tort på op til 25.000 kr.

Også [Lov om ophavsret](#) er i denne sammenhæng relevant, da den bl.a. fastlægger underviseres ophavsret til deres egen undervisning(-smateriale) og de studerendes ophavsret til deres egne opgaver.